

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 24.11.2025

Meie 14.12.2025

nr 1-4/25/5170, KLIM/25-
1304/-1K
nr 8-2/9459

Keskkonnaministri 29. juuni 2017. a määruse nr 20 „Keskkonnaotsuste infosüsteemi asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus“ muutmise määruse eelnõu kooskõlastamine

Kliimaministeerium on saatnud Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks keskkonnaministri 29. juuni 2017. a määruse nr 20 „Keskkonnaotsuste infosüsteemi asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus“ muutmise määruse eelnõu (eelnõu). Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.

Eelnõu punktidega 5–8 muudetakse põhimääruse sätteid, mis näevad ette vastutava ja volitatud töötleja ülesanded. Kehtiva põhimääruse § 4 näeb ette, kes on volitatud töötledajad ja millised on nende ülesanded. Keskkonnaagentuur ei ole kõigis nimetatud ülesannetes volitatud töötleja. Vastutav töötleja täidab talle seadusega pandud ülesanded, volitatud töötleja täidab aga vastutava töötleja poolt talle täitmiseks delegeeritud vastutava töötleja ülesandeid. Keskkonnaagentuur määratakse andmekogu kaasvastutavaks töötlejaks Riigikogus kolmanda lugemise ootel oleva eelnõuga¹. Juhime tähelepanu, et pärast nimetatud eelnõu seadusena jõustumist tuleb andmekogu põhimäärust uuesti muuta.

Eelnõu punkt 14 näeb ette, et lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1–6 nimetatule võib andmekogusse kanda muid § 5 lõikes 2 nimetatud andmetikega seotud andmeid ja dokumente, mis on seotud andmekogu eesmärgiga ja selleks vajalikud. Selline sõnastus jätab sisuliselt lahtiseks andmekogu andmekoosseisu. Kliimaministeeriumi selgituste kohaselt täidab andmekogu selle kaudu läbiviidavates menetlustes ka dokumendiregistri rolli, seega võib sinna kanda muid menetlusega või loaga seotud dokumente (eelkõige kirjavahetus osapooltega, täiendavad ekspertiisid vms). Kuna hetkel on dokumendiregistrite osas tehtud vaikimisi erand, mille puhul ei ole seaduse tasandil isikuandmete koosseisu välja toodud, siis nõustume, et selline võimalus võib hetkel jääda ka kõnesoleva andmekogu puhul, kuna dokumendiregistrite eripäraks on see, et ei ole võimalik ette näha, milliseid andmeid isikute e-kirjad ja vabateksti väljadega dokumendid sisaldavad. Selleks, et tagada, et andmekogu andmekoosseis oleks piiritletud, kuid jätta ka võimalus menetlusega seotud dokumentide töötlemiseks andmekogus, palume kõnealune säte sõnastada järgmiselt: „Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1–6 nimetatule võib andmekogusse kanda andmekogu eesmärgina §-s 2 nimetatud menetluste läbiviimiseks vajalikke dokumente.“.

Eelnõu punkt 15 näeb ette, et andmete andmekogusse esitaja on muu hulgas ka käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud isiku poolt selleks volitatud isik. Juhime tähelepanu, et Riigikogu menetluses on eelnõu², millega nähakse ette volituste haldamise andmekogu. Kuigi nimetatud andmekogu

¹ Jäätmeseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus 657 SE. Arvutivõrgus kättesaadav:

[Eelnõu - Riigikogu](#)

² Avaliku teabe seaduse ja keeleseaduse muutmise seadus 759 SE. Arvutivõrgus kättesaadav: [Eelnõu - Riigikogu](#)

kasutamine ei ole eelnõu kohaselt sõnaselgelt kohustuslik, siis avaliku teabe seaduse (AvTS) § 43³ lõiked 1 ja 2 näevad ette, et andmekogud asutatakse seadusega või selle alusel antud õigusaktiga ning et seejuures tuleb järgida andmete ühekordse küsimise printsiipi (keelatud on asutada ühtede ja samade andmete kogumiseks eraldi andmekogusid). Sellest tulenevalt palume eelnimetatud eelnõu seadusena jõustumisel liidestada KOTKAS volituste haldamise andmekoguga ning loobuda eraldi volituste haldamisest.

Eelnõu punktiga 19 muudetava lõike 8 kohaselt kustutatakse andmed Keskkonnaameti teabehalduse korra kohaselt. Kuna seaduse tasandil on volitus antud ministrile täpsemate säilitustähtaegade kehtestamiseks põhimäärusega, siis tuleb säilitustähtajad ette näha põhimääruses.

Eelnõu p 22 – kõnealune säte näeb ette, et andmekogusse kantud avaandmed avalikustatakse andmekogus masinloetaval kujul. AvTS kohaselt on kogu teave avalik, kuni selle suhtes ei ole kehtestatud juurdepääsupiirangut. Avalik teave võib olla avalik kas aktiivselt või passiivselt (taaskasutusviisipiirang). Aktiivselt avalikustatud teave on kõigile kättesaadav, passiivselt avalikule teabele saab juurdepääsu teabenõudega. Avaandmeteks on kogu avalik teave, mille üldist kasutamist ei ole seadusega või seadusega kehtestatud korras piiratud – ehk siis teave, mille suhtes ei ole seadusega nähtud ette võimalust kehtestada juurdepääsupiirang ega ole ette nähtud ka juurdepääsu eritingimusi. Ehk siis kui seadusega ei ole ette nähtud juurdepääsupiirangu alust ega juurdepääsu eritingimusi, siis need on avaandmed. Eelnõu näeb ette, et andmekogusse kantud avaandmed avalikustatakse andmekogus masinloetaval kujul. Samas on andmekogus ka arhiveeritud andmed, mis on taaskasutusviisipiiranguga avalik teave, mille puhul on eelnõus ette nähtud, et need andmed ei ole aktiivselt avalikud. Palume seletuskirjas täpsustada, kas avaandmete masinloetaval kujul andmekogus avalikustamise säte kehtib ka taaskasutusviisipiiranguga arhiveeritud andmete suhtes.

Eelnõu p 20 ja 21 – kõnealustest sätetest nähtub, et andmekogus töödeldakse ka isikuandmeid, seal hulgas avalikustatakse näiteks eraisikust taotleja isikuandmeid andmekogus. Juhime tähelepanu, et isikuandmete aktiivseks avalikustamiseks tuleb ette näha õiguslik alus ning tuua välja mis andmeid mis eesmärgil avalikustatakse. Palume seletuskirjas välja tuua, millises õigusaktis on sätestatud isikuandmete avalikustamise õiguslik alus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Helen Uustalu, 53345676, Helen.Uustalu@justdigi.ee